

STORTINGET

Representantforslag 240 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Petter Eide

Dokument 8:240 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski og Petter Eide om et langsiktig og helhetlig løft for Groruddalen og Oslo Sør

Til Stortinget

Bakgrunn

Forskjellene øker i Norge, aller mest i byene. Nesten 80 000 Oslo-borgere er fattige. Tusenvis av Oslo-barn lever i fattigdom, i enkelte områder er familiene til over halvparten av ungene fattige. Arbeidsløsheten i deler av hovedstaden er svært høy. Oslo utsettes for sterke miljøproblemer, ikke minst gjennom forurenset luft.

Det er et nasjonalt ansvar å sikre gode levekår i storbyene og redusere forskjellene i Oslo. De siste årene har regjeringen gjort en rekke kutt og endringer som rammer innbyggerne i Oslo, som hindrer at folk kommer seg ut av fattigdom, og som ikke bidrar til integrering og vellykkede lokalsamfunn. Det er behov for mer omfordelende skatter, et krafttak mot fattigdom i barnefamilier, en mer rettferdig boligpolitikk, en bedre integreringspolitikk og en skolepolitikk som utjevner forskjeller i stedet for å forsterke dem.

De siste ukene har mediene og rikspolitikken vendt oppmerksomheten mot Holmlia og Groruddalen. Det er imidlertid ikke kortsiktig brannslukking Groruddalen og Holmlia trenger, men langsiktig vilje til å prioritere områdene. Regjeringen og Stortinget må være villige til en langsiktig forpliktelse, rikspolitikken må ta det langsiktige ansvaret for å gå til kamp mot årsakene til fattigdom, segregering og at flere ikke lykkes i samfunnet.

Staten må stille opp for storbyene. Groruddalssatsingen og andre områdeløft har gitt gode bidrag og må videreføres. Det tar tiår å bygge ned strukturene som forsterker fattigdom og vanskelige levekår. Oslo trenger staten som langsiktig partner med i lokalsamfunnene. Selv om Groruddalssatsingen er tiårig, er programmene likevel preget av kortsiktighet på tiltakssiden. En del kortsiktige tiltak er svært viktige, som fysisk oppgradering av områder, men det er ikke tilstrekkelig hvis ikke skoler, barnehager og fritidstilbud i de samme områdene styrkes langsiktig. På disse områdene kan Groruddalssatsingen forbedres, og det er viktig at tiltakene sees i sammenheng med en satsing i Søndre Nordstrand.

I byene gir boligstruktur og boligpriser store forskjeller og segregering. Boligprisene gjør at folk med dårlig råd mangler valgfrihet i hvor de kan bo, mens de som har mest, flokker seg sammen i andre områder. I Oslo forsterkes segregering og klasseskiller gjennom dette urettferdige boligmarkedet, der problemene blir enda større på grunn av et skattesystem som belønner stort de som har kommet seg inn.

Den delte byen gjenspeiles også i skolen, og Oslo-skolen strever med et stort økonomisk etterslep etter Høyre-byrådets stadige kutt. Det er mange unger som trenger ekstra hjelp på skolen i fattige områder, særlig fordi mange barn uten norsk som morsmål trenger ekstra hjelp til å lære språket. Derfor må det finnes nok ressurser til at barn kan lære seg norsk på en praktisk og god måte. Skoledagen må også bli mer praktisk og variert. Det er et nasjonalt anliggende at disse barna lykkes.

Alle barn fortjener å få delta, og samfunnet trenger å sikre at alle unger deltar. Regjeringens behovsprøving i barnehagene bommer, tusenvis av unger som i teorien skulle hatt rabatt på plassen sin, får det ikke. Modellen med universell gratis kjernetid i aktivitetsskolen (inn-

ført av det rød-grønne byrådet) har derimot vært vellykket, og tallene viser at dekningsgraden har økt betydelig i skoler med gratis kjernetid.

Universelle ordninger gjør at alle barn deltar på like fot, bedrer lokalmiljøene og gir tilhørighet og samhold. Det bør være et statlig delansvar å bidra til universelle ordninger for deltakelse, fellesskap og språkopplæring i områder med mange fattige og mange som trenger hjelp til å lære seg norsk bedre.

Byene våre må fungere for alle. Selv en stor by som Oslo skal være full av trygge og gode lokalsamfunn, der folk har alt de trenger i umiddelbar nærhet. Det er et mål at flest mulig skal ha så kort vei til barnehage og skole at de kan gå, at gode fritidstilbud og idrettsanlegg tilgjengelig for alle, skal finnes i hvert lokalsamfunn, og at nødvendige butikker og tilbud skal finnes over hele byen. Hvert lokalsamfunn trenger også et godt kollektivtilbud og tilkobling til områdene som ligger rundt, og byen for øvrig.

Dette krever at både stat og kommune stiller opp: Det krever langsiktig og helhetlig byplanlegging og det krever at staten stiller opp for å gi nok kraft til å utjevne forskjeller som er bygget opp gjennom mange tiår og generasjoner.

En slik byutvikling, med gode lokalsamfunn som bygges etter et prinsipp om nærhet til det viktigste, er en viktig del av veien mot trygge og bærekraftige byer. Det er også viktig for å senke trafikkbelastningen i boområdene og i hele byen. Trygge lokalsamfunn er miljøvennlige lokalsamfunn.

Oslo har større og andre kriminalitetsutfordringer enn resten av landet, og det har i denne regjeringssperioden vært en økning i blant annet ungdomskriminalitet og en oppblomstring av gjengkriminalitet. Det betyr at det er særdeles viktig at Oslo-politiet har nok ressurser til å stanse og forebygge kriminalitet og hindre at organisert kriminalitet og gjengkriminalitet får langvarig fotfeste. Da er det behov for sterkere kontroll med pengestrømmene, og for å inndra verdier og dyre gjenstander. Det vil være med på å ramme grunnlaget for gjengene. Politiet må i større grad også slå ned på trusler og utpressing, også i de tilfellene der ofrene ikke ønsker å anmelde. Det er behov for fagmiljøer som har en lokal kunnskap og tilstedeværelse som gjør dem i stand til å ha tillit og forebygge blant dem som bor der, og ungdommer spesielt. Da må man ha en kontinuerlig tilstedeværelse der hvor ungdomskriminaliteten øker, og ressursene til politiet må i større grad gå til disse områdene.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen, i statsbudsjettet for 2019, fremme forslag om å styrke det statlige bidraget til Groruddalssatsingen vesentlig samt utvide den til å inkludere Søndre Nordstrand.
2. Stortinget ber regjeringen inngå en langsiktig finansieringsavtale for områdesatsingen på minst 10 år som gjensidig forplikter Oslo kommune og staten, og som understreker at forpliktelsen vil gå enda lenger frem i tid.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en langsiktig finansieringsavtale som styrker idrettsanlegg, infrastruktur for fritidsaktiviteter og langsiktige driftstilskudd til idrettslag og lokal frivillighet i områder hvor fattigdommen blant barnefamilier og ungdomsledigheten er stor.
4. Stortinget ber regjeringen innføre en pott som idrettsklubber kan søke om penger fra, slik at de kan ansette ressurspersoner i idretten for å motvirke classeskiller.
5. Stortinget ber regjeringen innføre en pott som Oslo kommune kan bruke til å redusere prisene og øke tilbudet ved kulturskolen i områder hvor det er mange familier som er fattige. Dette bør gjøres i samarbeid med Aktivitetsskolen.
6. Stortinget ber regjeringen gjeninnføre ordningen med universell gratis halvdagsplass i barnehagene i utsatte områder i Oslo.
7. Stortinget ber regjeringen gi Oslo kommune mulighet til å avskaffe kontantstøtte innenfor sitt område, hvor ressursene i stedet kan bli brukt til å få folk i arbeid, utdanning eller kvalifisering.
8. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om statlig finansierte ekstra barnehagelærere i kommunale barnehager i områder der mange av barna kommer fra lavinntektsfamilier.
9. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en språkmilliard for bedre norskopplæring til dem som trenger det, slik at flere får mulighet til å lykkes i norsk samfunns- og arbeidsliv.
10. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om et særskilt statlig lærerløft og om miljøarbeidere i skolen i områder med stor fattigdom.
11. Stortinget ber regjeringen snarest mulig foreslå opprettelse av et program for opprustning av bomiljøer. Bomiljøpakken på 50 mill. kroner (som byrådet i Oslo allerede er i gang med) inngår i dette, der barn og unge i belastede bomiljøer selv er med på å bestemme tiltak.
12. Stortinget ber regjeringen fremme forslag til hvordan Husbanken kan gi unge og lavtlønte muligheten til å komme seg lettere inn på boligmarkedet gjennom å etablere flere leie-til-eie-modeller, åpne for å gi startlån til flere og delt eierskap, hvor unge

- og lavtlønte får egenkapital til å kjøpe bolig mot at Husbanken får sin andel tilbake ved salg.
13. Stortinget ber regjeringen innføre en ungdomsgaranti som sikrer alle unge under 25 år rett til jobb, utdanning eller kvalifiseringstiltak i løpet av tre måneder.
 14. Stortinget ber regjeringen gjennomgå finansieringen av andrelinjebarnevernet i Oslo kommune og sammen med kommunen for å sørge for at dette ikke underfinansieres.
 15. Stortinget ber regjeringen øremerke midler til styrking av helsestasjoner i Groruddalen og Oslo Sør med god dekning av jordmødre.
 16. Stortinget ber regjeringen snarest sikre permanent tilstedeværelse av politiet og tilstrekkelige politiresurser i de områder av Oslo hvor ungdomskriminaliteten er økende.
 17. Stortinget ber regjeringen sørge for at de store byene i Norge har tilstrekkelige politiresurser, slik at politidistriktene kan ha varige og faste fagmiljøer med lokalkunnskap i utsatte områder for å drive forebygging av organisert kriminalitet, gjengproblematikk og familievold.
 18. Stortinget ber regjeringen intensivere identifiseringen av pengestrømmene de kriminelle gjengene og lederne benytter, med mål om å begrense de kriminelle gjengenes hvitvasking, arbeidslivskriminalitet, kontantkjøp og pengetransport til opprinnelseslandene til gjengledernes familier.
 19. Stortinget ber regjeringen vurdere sterkere bruk av lovhjemler til å gjøre beslag i store verdier og dyre gjenstander de kriminelle grupperingene besitter, og som de ikke kan godtgjøre at de har skaffet seg på lovlig vis.
 20. Stortinget ber regjeringen sikre at politiet i større grad følger opp saker om trusler og forsøk på utpressing som de kriminelle miljøene er involvert i. Politiet bør i større grad benytte offentlig påtale i slike saker.

13. juni 2018

Kari Elisabeth Kaski

Petter Eide

